

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi auto- ja moottoripyöräverosta annetun lain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan kotimaassa valmistetuista veronalaisista autoista suoritettavan autoveron kantaminen yhdenmukaistettavaksi liikevaihtoverotuksessa vuoden 1989 alusta sovellettavan menettelyn kanssa. Viranomaistoimivaltaa koskevia säännöksiä ehdotetaan muutet-

tavaksi siten, että lakkautetuille liikevaihtoverotoimistoille kuuluneet tehtävät siirtyvät lääninverovirastoille. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan heti kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

YLEISPERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja ehdotettavat muutokset

Auto- ja moottoripyöräveron kanto ja siihen liittyvä hallinnollinen menettely on auto- ja moottoripyöräverosta annetun lain (482/67) säännösten mukaan järjestetty sen mukaan, onko kysymys maahan tuodun tai maassa valmistetun ajoneuvon verotuksesta. Lain 21 §:n säännösten mukaan auto- ja moottoripyöräverotusmenettelyssä sovelletaan soveltuvin osin vastaavasti joko voimassa olevan tullilainsäädännön tai liikevaihtoverolain säännöksiä, jos auto- ja moottoripyöräverosta annetussa laissa ei ole toisin säädetty.

Viranomaistoimivalta on autoverotuksessa niin ikään jakautunut sen mukaan, onko kyseessä maahan tuotu ajoneuvo vaiko maassa valmistettu ajoneuvo. Maahan tuotujen ajoneuvojen verotuksesta huolehtii tullihallinto, jonka alaan kuuluu muukin maahantuonnin yhteydessä tapahtuva verotus. Maassa valmistettujen ajoneuvojen auto- ja moottoripyöräverotus kuuluu liikevaihtoverohallinnolle. Verotuksesta huolehtivana viranomaisena ovat vuoden 1988 loppuun asti toimineet liikevaihtove-

rotoimistot. Veronkantoviranomaisena ovat tällöin toimineet lääninverovirastot. Käytännössä nämä tehtävät ovat kuuluneet Turun liikevaihtoverotoimistolle ja Turun lääninverovirastolle. Tämän lisäksi autorekisterikeskuksella on verotustehtäviä muun muassa niissä tapauksissa, joissa auton rakennetta tai käyttöä tarkoitusta muutetaan auton ensirekisteröinnin jälkeen.

Liikevaihtoverotusmenettely on uudistettu vuoden 1989 alusta, josta lukien myös liikevaihtoverotoimistot on lakkautettu. Niiden tehtävänä olleet veron määrääminen ja veron suorittamisen valvonta ovat siirtyneet lääninverovirastojen tehtäväksi.

Liikevaihtoverotuksessa on samalla luovuttu verokausiin perustuvasta, säännönmukaisesta verotuksesta kutsutusta verotuksesta. Kuten tähänkin asti, verovelvollinen laskee itse kuukaudelta menevän veron ja suorittaa sen omaaloitteisesti. Liikevaihtoverotus ei siten enää vuoden 1989 alusta perustu verokausiin ja niiltä annettaviin veroilmoituksiin. Lääninverovirasto käsittelee tilikausi-ilmoituksen ja tekee tarvittaessa sen perusteella päätöksen veron maksuunpanosta tai palauttamisesta. Ve-

rovelvollisen on suoritettava kalenterikuukaudelta laskettu vero viimeistään tätä kuukautta seuraavan toisen kalenterikuukauden 25 päivänä. Veron suorittamisen määräaika pitenee siten liikevaihtoverotuksessa nykyisestä 25 vuorokaudella.

Auto- ja moottoripyöräverosta annetussa laissa on eräitä säännöksiä, jotka koskevat maassa valmistetuista ajoneuvoista suoritettavan autoveron verokautta ja veron suorittamista. Nämä säännökset vastaavat sisällöltään liikevaihtoverotuksessa autoverolain säätämisen aikaan voimassa olleita menettelyjä. Vaikka liikevaihtoverotuksessa on tuon jälkeen toteutettu useita myös näihin kysymyksiin vaikuttaneita uudistuksia, vastaavia muutoksia ei kuitenkaan ole toteutettu autoverotuksessa. Auto- ja moottoripyöräverosta annetussa laissa on niin ikään useassa kohden säännöksiä liikevaihtoverotoimistolle kuuluvista tehtävistä.

Liikevaihtoveromenettelyn uudistuessa on tarpeen tarkistaa myös auto- ja moottoripyöräverosta annetun lain menettelyä koskevia säännöksiä. Tarkoituksenmukaista on, että menettely maassa valmistettujen autojen autoverotuksessa olisi mahdollisimman yhdenmukainen

uuden liikevaihtoverotusmenettelyn kanssa. Lain veroviranomaisia koskevat säännökset on tarpeen saattaa vastaamaan liikevaihtoverohallinnossa vuoden 1989 alusta käyttöön otettuja järjestelyjä.

Ehdotetut muutokset auto- ja moottoripyöräverosta annettuun lakiin ovat pääasiassa laadultaan muodollisia. Autoveron suorittamisajankohdaksi ehdotetaan sama määräaika kuin liikevaihtoveron suorittamiselle on säädetty, jolloin määräaika autoveron suorittamiselle pitenee nykyisestä 25 päivällä. Sekä autoveron että liikevaihtoveron suorittaminen yhtäaikaista olisi tarkoituksenmukaista muun muassa siitä syystä, että näiden verojen määrä perustuu samaan kirjanpitoon.

2. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Esityksellä ei ole mainittavia taloudellisia vaikutuksia. Kotimaassa valmistetuista ajoneuvoista suoritettava vero kertyisi kuitenkin 25 päivää myöhemmin kuin tähän asti.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotus

7 §. Pykälän 3 momentissa on säännös, jonka mukaan ammattimaiseen liikenteeseen käytettäväksi rekisteröidyn auton veronpalautusta haetaan asianomaiselta liikevaihtoverotoimistolta. Ehdotetun säännöksen mukaan asian käsittelisi liikevaihtoverotoimiston sijasta lääninverovirasto.

9 §. Siirryttäessä kotimaisen valmistuksen verotuksessa liikevaihtoverotusta vastaaviin menettelyihin säännös verokausista autoverotuksessa on tarpeeton. Lainkohta ehdotetaan kumottavaksi.

10 §. Lainkohdassa on säädetty siitä, miten kotimaassa valmistetun auton autoveron määrä lasketaan pitäen lähtökohtana 5 §:ssä säädettyä verotusarvoa. Sisällöltään säännös vastaa liikevaihtoverotuksessa noudatettavaa las-

kutapaa. Säännös ehdotetaan tarpeettomana kumottavaksi.

11 §. Pykälän 2 momentissa on säädetty autoveron suorittamisajankohdasta. Nykyisin autovero on suoritettava kultakin kalenterikuukaudelta viimeistään lähinnä seuraavan kalenterikuukauden viimeisenä päivänä. Lainkohdassa on lisäksi säännöksiä siltä varalta, että tuo päivä on pyhäpäivä, arkilauantai taikka vapunpäivä. Autoveron suorittaminen ehdotetaan yhdenmukaistettavaksi liikevaihtoveron suorittamisen kanssa. Tällöin autovero tulisi suoritettavaksi viimeistään auton luovuttamisen tai käyttöönoton kalenterikuukaudta seuraavan toisen kalenterikuukauden 25 päivänä siten kuin liikevaihtoverolaissa on tarkemmin säädetty.

Autoveron oma-aloitteinen suorittaminen on käytännössä mahdollista vain tehdasmaisen valmistamisen kyseessä ollessa. Yksittäisten

ajoneuvojen verotus tapahtuu nykyisinkin siten, että tällaisten ajoneuvojen valmistajille maksuunpannaan vero viranomaisen päätöksellä. Lainkohtaan ehdotetaan otettavaksi tätä menettelyä koskeva säännös.

15 §. Pykälässä on säädetty ajoneuvon valmistajan veron suorittamisen jälkeen myöntämien ostoalennusten tai hinnan palautuksen huomioon ottamisesta auto- ja moottoripyöräverotuksessa. Lainkohdassa ehdotetaan säädettäväksi, että tehdasmaisesti valmistetun ajoneuvon verotuksessa voitaisiin ottaa huomioon mainitut tai muut vastaavat verotuksen toimitamisen jälkeen myönnetty alennukset. Muun kuin tehdasmaisesti valmistetun ajoneuvon verotuksessa tämä mahdollisuus on tarpeeton, koska verovelvollinen voi antaa vastaavan selvityksen lääninverovirastolle jo veroa maksuunpantaessa.

Pykälän 2 momentti, jossa on menettelysäännöksiä mainitun palautuksen hakemiseksi, ehdotetaan poistettavaksi. Tällöin tulevat soveltuvien osin noudatettaviksi liikevaihtoverolain vastaavat säännökset.

17 §. Pykälän 3 momentissa on säädetty, että pykälässä tarkoitetut kotimaisia autoja koskevat veronpalautushakemukset on tehtävä asianomaiselle liikevaihtoverotoimistolle. Säännöstä ehdotetaan muutettavaksi siten, että palautusta olisi haettava Turun lääninverovirastolta. Kotimaassa valmistettuja autoja kos-

kevien veronpalautusasioiden käsittely olisi taroituksenmukaista keskittää yhteen lääninverovirastoon siinäkin tapauksessa, että veronalaisia ajoneuvoja alettaisiin valmistaa useamman kuin yhden lääninveroviraston toimialueella.

18 §. Pykälän 3 momentissa säädetään muun muassa liikevaihtoverotoimiston maksuunpaneman veron suorittamisen lykkäämisestä. Liikevaihtoverotoimiston sijasta ehdotetaan säännökseen otettavaksi maininta lääninverovirastosta.

2. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan heti kun se on hyväksytty ja vahvistettu. Lakia sovellettaisiin ensimmäisen kerran voimaantulokaudelta suoritettavaan veroon.

3. Säättämisjärjestys

Koska lakiehdotuksessa ei ole kysymys uudesta tai lisätystä verosta, lakiehdotus olisi käsiteltävä valtiopäiväjärjestyksen 66 §:n mukaisessa säättämisjärjestyksessä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki**auto- ja moottoripyöräverosta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan auto- ja moottoripyöräverosta 14 päivänä marraskuuta 1967 annetun lain (482/67) 9 ja 10 § sekä

muutetaan 7 §:n 3 momentti, 11 §:n 2 momentti, 15 §, 17 §:n 3 momentti ja 18 §:n 3 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 11 §:n 2 momentti 11 päivänä toukokuuta 1971 annetussa laissa (352/71), 17 §:n 3 momentti 9 päivänä joulukuuta 1969 annetussa laissa (284/69) ja 18 §:n 3 momentti 28 päivänä kesäkuuta 1985 annetussa laissa (547/85), seuraavasti:

7 §

Mitä 1 ja 2 momentissa on säädetty, sovelletaan myös maassa valmistettuun veronalaiseen autoon. Palautusta haetaan kuitenkin asianomaiselta lääninverovirastolta.

11 §

Maassa valmistetusta ajoneuvosta vero suoritetaan siten kuin liikevaihtoveron suorittamisesta on säädetty. Muusta kuin tehdasmaisesti valmistetusta ajoneuvosta lääninverovirasto maksuunpanee veron saatuaan tiedon ajoneuvon valmistamisesta.

15 §

Jos tehdasmaisesti valmistetun ajoneuvon valmistaja on ostajalle auto- ja moottoripyöräveron suorittamisen jälkeen antamansa ostalennuksen tai hinnan palautuksen johdosta taikka muulla vastaavalla perusteella joutunut maksamaan veroa enemmän, kuin mitä ajoneuvon lopullinen hinta olisi edellyttänyt, valmistajalla on oikeus saada liikaa suorittamansa vero takaisin.

17 §

Mitä 1 ja 2 momentissa on säädetty, sovelletaan myös maassa valmistettuun veronalaiseen autoon. Palautusta haetaan kuitenkin Turun lääninverovirastolta.

18 §

Verohallitus voi erityisistä syistä valtiovarainministeriön määräämin ehdoin hakemuksesta myöntää lykkäystä autorekisterikeskukseen tai lääninveroviraston maksuunpaneman veron suorittamiselle. Valtiovarainministeriö voi ottaa lykkäysasian ratkaistavakseen. Ministeriö määrää tällöin lykkäysehdot hakemukseen antamassaan päätöksessä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 1989. Sitä sovelletaan ensimmäisen keran sen kalenterikuukauden ajalta suoritettavaan auto- ja moottoripyöräveroon, jonka aikana laki tulee voimaan.

Helsingissä 3 päivänä helmikuuta 1989

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

Ministeri *Ulla Puolanne*

L a k i

auto- ja moottoripyöräverosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan auto- ja moottoripyöräverosta 14 päivänä marraskuuta 1967 annetun lain (482/67) 9 ja 10 § sekä

muutetaan 7 §:n 3 momentti, 11 §:n 2 momentti, 15 §, 17 §:n 3 momentti ja 18 §:n 3 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 11 §:n 2 momentti 11 päivänä toukokuuta 1971 annetussa laissa (352/71), 17 §:n 3 momentti 9 päivänä joulukuuta 1969 annetussa laissa (284/69) ja 18 §:n 3 momentti 28 päivänä kesäkuuta 1985 annetussa laissa (547/85), seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

7 §

Mitä 1 ja 2 momentissa on säädetty, noudatettakoon myös, milloin kysymyksessä on maassa valmistettu veronalaisena hankittu auto, kuitenkin siten, että palautusta on tällöin haettava asianomaiselta liikevaihtoverotoimistolta.

Mitä 1 ja 2 momentissa on säädetty, sovelletaan myös maassa valmistettuun veronalaiseen autoon. Palautusta haetaan kuitenkin asianomaiselta lääninverovirastolta.

9 §.

Valmistajan verotuksessa on verokautena kalenterivuoden neljännes.

(kumotaan)

9 §

10 §.

Valmistajan suoritettava auto- ja moottoripyörävero lasketaan:

(kumotaan)

10 §

1) niiden 5 §:n 2 momentissa tarkoitettujen määrien perusteella, joilla valmistaja on ostaa verokauden kunkin kalenterikuukauden aikana veloittanut; ja

2) verokauden kunkin kalenterikuukauden aikana 2 §:n 3 momentissa tarkoitettulla tavalla käyttöön otettujen tai luovutettujen ajoneuvojen yhteisestä verotusarvosta.

11 §

Maassa valmistetusta ajoneuvosta on vero suoritettava kultakin verokauteen sisältyvältä kalenterikuukaudelta viimeistään lähinnä seuraavan kalenterikuukauden viimeisenä päivänä. Jos mainittu päivä on pyhäpäivä tai arkipäivä, saa veron suorittaa seuraavana arkipäivänä sen jälkeen tai, jos silloin on vapunpäivä, seuraavana arkipäivänä.

Maassa valmistetusta ajoneuvosta vero suoritetaan siten kuin liikevaihtoveron suorittamisesta on säädetty. Muusta kuin tehdasmaisesti valmistetusta ajoneuvosta lääninverovirasto maksuunpanee veron saatuaan tiedon ajoneuvon valmistamisesta.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

15 §.

Milloin ajoneuvon valmistaja on ostajalle auto- ja moottoripyöräveron suorittamisen jälkeen antamansa ostoalennuksen tai hinnan palautuksen johdosta joutunut maksamaan auto- ja moottoripyöräveroa enemmän, kuin mitä ajoneuvon hinta *mainittu ostoalennus tai palautus huomioon ottaen* olisi edellyttänyt, valmistaja on oikeutettu, *esitettyään tarvittavan selvityksen*, saamaan liikaa suorittamansa veron takaisin.

Takaisinsaantia on haettava asianomaiselta liikevaihtoverotoimistolta sitä verokautta koskevan veroilmoituksen yhteydessä, jonka aikana hinnan palautus tai ostoalennus on annettu.

17 §

Mitä 1 ja 2 momentissa on säädetty, noudattakoon myös, milloin kysymyksessä on maassa valmistettu veronalaisena hankittu auto, kuitenkin siten, että palautusta on tällöin haettava asianomaiselta liikevaihtoverotoimistolta.

18 §

Verohallitus voi erityisistä syistä valtiovarainministeriön määräämin ehdoin hakemuksesta myöntää lykkäystä autorekisterikeskusten tai liikevaihtoverotoimiston maksuunpaneman veron suorittamiselle. Valtiovarainministeriö voi ottaa lykkäysasian ratkaistavakseen. Ministeriö määrää tällöin lykkäysehdot hakemukseen antamassaan päätöksessä.

15 §

Jos tehdasmaisesti valmistetun ajoneuvon valmistaja on ostajalle auto- ja moottoripyöräveron suorittamisen jälkeen antamansa ostoalennuksen tai hinnan palautuksen johdosta *taikka muulla vastaavalla perusteella* joutunut maksamaan *veroa* enemmän, kuin mitä ajoneuvon *lopullinen* hinta olisi edellyttänyt, *valmistajalla on oikeus saada* liikaa suorittamansa vero takaisin.

(2 mom. kumotaan)

Mitä 1 ja 2 momentissa on säädetty, *sovelletaan myös maassa valmistettuun veronalaiseen autoon. Palautusta haetaan kuitenkin Turun lääninverovirastolta.*

Verohallitus voi erityisistä syistä valtiovarainministeriön määräämin ehdoin hakemuksesta myöntää lykkäystä autorekisterikeskusten tai *lääninveroviraston* maksuunpaneman veron suorittamiselle. Valtiovarainministeriö voi ottaa lykkäysasian ratkaistavakseen. Ministeriö määrää tällöin lykkäysehdot hakemukseen antamassaan päätöksessä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 1989. Sitä sovelletaan ensimmäisen kerran sen kalenterikuukauden ajalta suoritettavaan auto- ja moottoripyöräveroon, jonka aikana laki tulee voimaan.